

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

MINISTRIA E FINANCAVE

QENDRA E TRAJNIMIT TË ADMINISTRATËS TATIMORE DHE DOGANORE

STUDIM

KRAHASIMOR MIDIS LIGJIT NR. 61/2012 “PËR AKCIZAT NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË” DHE DIREKTIVËS SË KËSHILLIT (BE) 2020/262 DATË 19 DHJETOR 2019 I CILI VENDOS REGJIMIN E PËRGJITHSHËM TË AKCIZËS

KY STUDIM KRAHASIMOR MIDIS LIGJIT NR. 61/2012 “PËR AKCIZAT NE R.SH” dhe DIREKTIVËS SË KESHILLIT (BE) 2020/262 U PERGATIT NGJA QENDRA E TRAJNIMIT TË ADMINISTRATËS TATIMORE DHE DOGANORE

TABELA E PËRMBAJTJES

I. HYRJJE	3
II. ANALIZË KRAHASUESE STRUKTURE DHE E PËRMBAJTJES	5
2.1. Fusha e zbatimit	5
2.2. Sistemet digjitale të mbikëqyrjes (EMCS).....	5
2.3. Regjimi i pezullimit të akcizës.....	5
2.4. Operatorët ekonomikë (subjekt kontrolli).....	6
2.5. Dokumentacioni i akcizës	6
2.6. Rimbursimi dhe përjashtimet.....	6
2.7. Lëvizja e mallrave të hedhura për konsum	6
III. SHEMAJ PRAKTIKË TË NDRYSHIMEVE KRYESORE	7
TABELË KRAHASUESE TEMATIKE.....	8
IV. KRAHASIM NEN PËR NEN SIPAS FUSHAVE	9
4.1 Neni 1 i Direktivës (BE) 2020/262 krahasuar me nenin 1 të Ligjit Nr. 61/2012	9
4.2 Neni 3 i Direktivës (BE) 2020/262 krahasuar me nenin 2 të Ligjit Nr. 61/2012	11
4.3 Nenit 4, 5 të Direktivës (BE) 2020/262 krahasuar me pikën 11 të nenit 2 të Ligjit Nr. 61/2012.....	13
4.4 Neni 6 i Direktivës 2020/262 krahasuar me nenin 4 të ligjit 61/2012	14
4.5 Krahasimi i Nenit 7 të Direktives 2020/262 me Nenin 9 të Ligjit Nr. 61/2012	17
4.6 Krahasimi nenit 10 të Direktivës 2020/262 dhe Nenit 13, 14 të Ligjit Nr. 61/2012	19
4.7 Krahasimi i Nenit 11 të Direktives 2020/262 me Nenin 10 të Ligjit Nr. 61/2012	21
4.8 Krahasimi ndërmjet nenit 12 të Direktivës 2020/262 dhe pikës 5, neni 10 të Ligjit Nr. 61/2012	23
4.9 Krahasimi ndërmjet nenit 13 të Direktivës 2020/262 dhe Nenit 12 të Ligjit Nr. 61/2012.....	25
4.10 Krahasimi midis Neni 14 i Direktivës 2020/262 të BE-së dhe Nenit 19 i Ligjit Nr. 61/2012	27
4.11 Krahasimi midis Neni 15 i Direktivës 2020/262 të BE-së dhe Nenit 20 i Ligjit Nr. 61/2012 të Shqipërisë.....	28
4.12 Krahasimi midis Neni 16 i Direktivës 2020/262 të BE-së dhe Nenit 30 i Ligjit Nr. 61/2012 të Shqipërisë.....	30
4.13 Krahasim midis NENIT 18 të Direktivës (BE) 2020/262 dhe Nenit 32 të Ligjit nr. 61/2012, në lidhje me pritësin e regjistruar (registered consignee)	35
4.14 Krahasimi midis nenit 19 të Direktivës 2020/262/BE dhe Nenit 33 të Ligjit Nr. 61/2012 të Shqipërisë.....	37
V. PËRMBLEDHJE DHE PËRFUNDIME KRYESORE	39
VI. QASJA NDAJ DIREKTIVËS 2020/262	41
BIBLIOGRAFIA	47

I. HYRJE

Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrimin Evropian (SKZHIE) 2022-2030, ku përshkruhet vizioni dhe objektivat strategjike Kombëtare, përcakton se qëllimi parësor strategjik është integrimi i Shqipërisë në Bashkimin Evropian.

Në Qershor të vitit 2006 Shqipëria nënshkroi Marrëveshjen e Stabilizim – Asociimit (MSA), e cila hyri tërësisht në fuqi në Prill të vitit 2009¹. Pika 1 e nenit 70 të MSA përcakton *“Palët njohin rëndësinë e përafrimit të legjislacionit ekzistues shqiptar me atë të Komunitetit dhe zbatimin e tij me efektivitet. Shqipëria do të përpiqet të sigurojë që ligjet e saj ekzistuese dhe legjislacioni i ardhshëm të shkojë gradualisht drejt përputhjes me *acquis* e Komunitetit. Shqipëria do të sigurojë që legjislacioni ekzistues dhe i ardhshëm të zbatohet dhe imponohet si duhet.”*

Nga Qershori i vitit 2014, Shqipëria gëzon statusin e vendit kandidat për në Bashkimin Evropian. Marrja e statusit të vendit kandidat shënon një hap shumë të rëndësishëm në procesin e integritetit të Shqipërisë në BE, duke reflektuar ecurinë e reformave të ndërmarra dhe i hapurrrugë procesit të plotë të aderimit të vendit në Bashkimin Evropian.

Aktualisht Shqipëria, pas hapjes së bisedimeve për përmbushjen e detyrimeve të anëtarësimit në Bashkimin Evropian është në fazën e intensifikimit të përpjekjeve për t’u bërë pjesë e Bashkimit Evropian. Për qëllime të procesit të negociatave, *acquis* i BE-së ndahet në 35 kapituj negociues (fusha politikash).

Kapitulli 16, trajton *acquis* për tatimet dhe kërkon harmonizimin e legjislacionit tatimor të Shteteve Anëtare (dhe vendeve aderuese) me atë të BE-së kryesisht në fushën e tatimeve indirekte, përkatësisht për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar (TVSH) dhe detyrimet e akcizës (Akciza). Akciza, si një taksë indirekte që zbatohet mbi produktet e akcizës, të prodhuara dhe të importuara, që hidhen për konsum në territorin e Republikës së Shqipërisë, trajtohet me ligjin nr. 61/2012 *“PËR AKCIZAT NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË”* i ndryshuar.²

¹ <https://www.qbz.gov.al/eli/fz/2006/87/3e565b9e-375a-4884-9897-6e75854aa0c4>

² <https://www.qbz.gov.al/previeë/c09983ba-d28c-42d2-9548-3082e84e4433/cons/20240821>

Ky ligj dhe posaçërisht Titulli I, është përafruar pjesërisht me Direktivën e Këshillit 2008/118/KE, datë 16 dhjetor 2008 “Lidhur me masat e përgjithshme mbi taksën e akcizës, e cila shfuqizon direktivën 92/12/KE”³.

Ndërkohë, të ardhurat nga produktet e akcizës janë zëri kryesor në totalin e të ardhurave doganore. Konkretisht të ardhurat neto nga produktet e akcizës zënë 44% të totalit të të ardhurave doganore të realizuara përgjatë 2024 (101,769,243 nga 229,519,901).

Si rrjedhojë duke ju referuar së pari procesit të integritetit dhe së dyti, por jo nga rëndësia, peshës që ka Akciza për gjenerimin e të ardhurave buxhetore, del e qartë rëndësia e këtij studimi i cili mundet t’i paraprijë ndryshimeve që mundet të dalin të nevojshme dhe duke patur në vëmendje parimet e politikës të cilat duhet të udhëheqin zhvillimin e sistemeve tatimore ku përfshihen neutraliteti, efikasiteti, siguria dhe thjeshtësia, efektiviteti, drejtësia dhe fleksibiliteti.

³ Excise duties - Common provisions - Movement regime 32008L0118 Council Directive 2008/118/EC of 16 December 2008 concerning the general arrangements for excise duty and repealing Directive 92/12/EEC (OJ L 9, 14.1.2009, p. 12–30) <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/118/2014-01-01>

II. ANALIZË KRAHASUESE STRUKTURE DHE E PËRMBAJTJES

Sikurse përmendëm Ligji shqiptar nr. 61/2012 "Për akcizën në Republikën e Shqipërisë" i ndryshuar, (ligji nr. 61/2012) ka përafruar Direktivën e Këshillit 2008/118/KE, datë 16 dhjetor 2008 "Lidhur me masat e përgjithshme mbi taksën e akcizës, e cila shfuqizon direktivën 92/12/KE" e cila është shfuqizuar përmes Direktivës (BE) 2020/262 (Direktiva 2020/262) e njohur si "Direktiva e re e Akcizës".

Prandaj së pari del e nevojshme të bëhet një analizë krahasuese strukturore dhe e përmbajtjes. Kjo analizë fokusohet në pikat ku direktiva e BE-së sjell ndryshime thelbësore krahasuar me ligjin shqiptar aktual.

2.1. Fusha e zbatimit

- Direktiva 2020/262: Përfshin produkte të harmonizuara akcize (alkooli, duhani, karburantet) dhe përcakton rregullat për lëvizjen dhe mbikëqyrjen brenda BE.
- Ligji 61/2012: Përfshin po ashtu produktet akcize, por nuk ka dispozita që lidhen me lëvizjen ndërkombëtare të mallrave në BE, për shkak të statusit jo-anëtar të Shqipërisë.

Ndryshimi: Direktiva ka fokus edhe në tregtinë ndërshtetërore brenda BE-së, gjë që mungon në ligjin shqiptar.

2.2. Sistemet digjitale të mbikëqyrjes (EMCS)

- Direktiva 2020/262: Parashikon përdorimin e detyrueshëm të EMCS (Excise Movement and Control System) për lëvizjen e mallrave nën regjim pezullimi dhe pas vitit 2023, edhe për mallrat që janë hedhur për konsum.
- Ligji 61/2012: Nuk e përfshin EMCS; kontrolli bëhet përmes dokumentacionit fizik dhe sistemit kombëtar të monitorimit.

Ndryshimi: BE kërkon digjitalizim të plotë dhe ndjekje në kohë reale të mallrave të akcizës.

2.3. Regjimi i pezullimit të akcizës

- Direktiva 2020/262: Jep detaje të sakta për fillimin, përfundimin dhe ndërprerjen e regjimit të pezullimit.
- Ligji 61/2012: Përmend regjim pezullimi, por mungojnë detaje teknike të zbatimit.

Ndryshimi: Direktiva ofron rregullim më të detajuar dhe të harmonizuar për këtë regjim.

2.4. Operatorët ekonomikë (subjekt kontrolli)

- Direktiva 2020/262: Kategoritë: operator të autorizuar, marrës të regjistruar, marrës të përkohshëm, etj.
- Ligji 61/2012: Ka disa kategori të ngjashme, por nuk përfshin terminologjinë dhe kategorizimin sipas direktivës.

Ndryshimi: BE ka një strukturim më të detajuar të subjekteve që operojnë me mallra akcize.

2.5. Dokumentacioni i akcizës

- Direktiva 2020/262: Kërkon dokument elektronik të akcizës (e-AD për pezullim dhe e-SAD për mallrat e konsumuara).
- Ligji 61/2012: Bazohet në dokumete fizike dhe formate elektronike vendore.

Ndryshimi: BE shkon drejt dokumenteve digjitale për transparencë dhe gjurmueshmëri.

2.6. Rimbursimi dhe përjashtimet

- Direktiva 2020/262: Parashikon qartë rastet kur rimbursohet akciza (p.sh. në rast dëmtimi, eksporti, përdorim për qëllime të veçanta).
- Ligji 61/2012: Përmend rimbursim, por nuk ka të njëjtën qartësi dhe ndarje si direktiva.

Ndryshimi: Direktiva ka më shumë transparencë dhe garanci për operatorët ekonomikë në çështje të rimbursimit.

2.7. Lëvizja e mallrave të hedhura për konsum

- Direktiva 2020/262: E zgjeron përdorimin e EMCS edhe për mallrat që janë tashmë të konsumueshme në një shtet dhe lëvizin në një tjetër.
- Ligji 61/2012: Nuk e përmban këtë koncept – fokusohet vetëm brenda territorit shqiptar.

Ndryshimi: Kjo është **risi në BE**, e cila nuk zbatohet në Shqipëri për shkak të statusit jashtë-BE.

III. SHEMBUJ PRAKTIKË TË NDRYSHIMEVE KRYESORE

Këta shembuj prezantojnë se si ndryshon qasja ndërmjet BE-së dhe Shqipërisë.

Shembull 1 – Lëvizja e mallrave nën regjim pezullimi (EMCS)

Skenari BE – sipas Direktivës 2020/262

Një depo në Gjermani dërgon 10,000 litra verë në Itali. Lëvizja bëhet nën regjim pezullimi të akcizës.

- EMCS gjeneron dokumentin elektronik të akcizës (e-AD).
- Gjatë rrugës, autoritetet doganore mund të verifikojnë mallin në kohë reale.
- Kur malli mbërrin, marrësi konfirmon marrjen në sistem dhe EMCS mbyll procesin.

Skenari Shqipëri – sipas Ligjit 61/2012

Një magazinë në Tiranë dërgon mall me akcizë në Shkodër.

- Lëvizja kryhet me Formate elektronike vendore shoqëruar edhe me formular fizik pezullimi.
- Sistemi elektronik për ndjekjen në kohë reale nuk është i qartë.
- Konfirmimi bëhet fizikisht përmes dokumenteve.

Dallimi: BE përdor sistem elektronik me transparencë të plotë; Shqipëria ende bazohet në dokumentacion fizik.

Shembull 2 – Rimbursimi i akcizës për mallin e dëmtuar gjatë transportit

Skenari BE

Një kamion me cigare nën regjim pezullimi përplaslet dhe mallrat dëmtohen përpara se të mbërrijnë në destinacion.

- Sipërmarrësi paraqet kërkesë rimbursimi me prova digjitale (raport policie, raport sigurimi, EMCS).
- Autoritetet pranojnë rimbursimin pasi mallrat nuk janë konsumuar.

Skenari Shqipëri

Një kamion me cigare përplaslet. Sipërmarrësi kërkon rimbursim, por:

- Nuk ka proces të qartë për raportimin digjital.
- Procedura është më e gjatë dhe e paqartë në ligj.
- Vlerësimi është subjektiv dhe me diskrecion administrativ.

Dallimi: BE ka procedurë të harmonizuar dhe të standardizuar për rimbursim; në Shqipëri procedura është pak e formalizuar dhe më e vështirë për operatorin.

Shembull 3 – Lëvizja e mallrave të hedhura për konsum nga një shtet BE në një tjetër

Skenari BE (pas 13.02.2023)

Një supermarket në Francë blen verë nga një shitës në Itali.

- Mallrat janë hedhur për konsum në Itali, por lëvizin në Francë.
- Lëvizja bëhet përmes EMCS edhe pse akciza është paguar në Itali.
- Në Francë paguhet sërish akcizë, ndërsa ajo e Italisë mund të rimbursohet.

Skenari Shqipëri

E pamundur – Shqipëria nuk ka lëvizje të mallrave të akcizës që janë hedhur për konsum në një shtet tjetër, për shkak se nuk është pjesë e BE-së.

Dallimi: Kjo procedurë është ekskluzivisht brenda BE-së. Shqipëria nuk mund t'a aplikojë për shkak të statusit të saj.

TABELË KRAHASUESE TEMATIKE

Tema	Direktiva (BE) 2020/262	Ligji shqiptar nr. 61/2012	Dallimi kryesor
Fusha e zbatimit	Mallra të harmonizuara akcize + tregti brenda BE	Vetëm brenda Shqipërisë	BE përfshin qarkullimin ndër-shtetëror
Sistemi i lëvizjes	EMCS elektronik për çdo lëvizje	Sistem elektronik vendor dhe regjistra manualë	BE kërkon digjitalizim dhe gjurmueshmëri në kohë reale
Regjimi i pezullimit	Përcaktim i qartë i fillimit dhe përfundimit të pezullimit	Përmendet në mënyrë të përgjithshme pa shumë detaje	BE detajon me akte zbatuese dhe EMCS
Operatorët ekonomikë	Klasifikim i detajuar (depo mbajtës, marrës i regjistruar, i përkohshëm)	Pa ndarje shumë të qartë dhe jo e harmonizuar	Struktura e BE është më e kategorizuar dhe funktionale
Dokumentacioni i akcizës	e-AD / e-SAD (elektronik)	Formularë, autorizime	BE përdor vetëm dokumente elektronike
Rimbursimi i akcizës	Procedura të qarta dhe të unifikuara për humbje, dëmtime apo eksport	Parashikime të kufizuara dhe jo të standardizuara	BE ka transparencë dhe afate të përcaktuara
Lëvizja e mallrave të konsumit	E lejuar nëpërmjet EMCS pas 2023	Jo e përfshirë	Shqipëria nuk e aplikon pasi nuk është pjesë e BE

IV. KRAHASIM NEN PËR NEN SIPAS FUSHAVE

Krahasimi më poshtë fokusohet në disa prej neneve më të rëndësishme, duke vendosur përballë nenin e Direktivës dhe nenin përkatës në Ligjin shqiptar.

4.1 Neni 1 i Direktivës (BE) 2020/262 krahasuar me nenin 1 të Ligjit Nr. 61/2012

Neni 1 i Direktivës (BE) 2020/262 – Fusha e zbatimit

Përmbajtja:

Ky nen përcakton fushën e zbatimit të direktivës. Ai rregullon:

- Regjimin e përbashkët të akcizës për mallrat akcizë të harmonizuara, si:
 - Alkooli dhe pijet alkoolike
 - Produktet e duhanit
 - Produktet e energjisë dhe energjia elektrike
- Aplikohet për:
 - Prodhimin
 - Ruajtjen
 - Lëvizjen (brenda dhe ndërmjet shteteve anëtare)
 - Konsumin e këtyre mallrave brenda BE-së.
- Direktiva vendos rregulla të përbashkëta që duhet të zbatohen në të gjitha shtetet anëtare të BE-së për të garantuar funksionimin e tregut të përbashkët.

Neni 1 i Ligjit Shqiptar nr. 61/2012 – Fusha e zbatimit

Përmbajtja:

Ky nen përkufizon qëllimin e ligjit si:

- Rregullimi i marrëdhënieve që lidhen me:
 - Prodhimin
 - Importin
 - Magazinimin
 - Shitjen dhe konsumimin e mallrave që i nënshtrohen akcizës brenda territorit të Republikës së Shqipërisë.
- Ligji rregullon:
 - Procedurat për vendosjen dhe mbledhjen e akcizës
 - Kriteret për regjistrimin e subjekteve
 - Kontrollin administrativ të veprimtarisë me mallrat e akcizës

Dallimet kryesore ndërmjet Nenit 1 të Direktivës dhe Nenit 1 të Ligjit shqiptar

Aspekti	Direktiva (BE) 2020/262 – Neni 1	Ligji shqiptar 61/2012 – Neni 1	Dallimi kryesor
Fusha gjeografike	Rregullon tregun e përbashkët të BE-së	Rregullon vetëm territorin shqiptar	BE synon qarkullim të lirë dhe të koordinuar ndërmjet shteteve anëtare
Lëvizja ndër-shtetërore	Përfshin lëvizjen ndërmjet shteteve anëtare (intra-BE)	Nuk e përmend lëvizjen ndërkombëtare (as me vendet fqinje)	Shqipëria nuk ka sistem të unifikuar për këtë lloj lëvizjeje
Mallrat e përfshira	Vetëm mallrat e akcizës së harmonizuar (alkool, duhan, energji)	Përfshin mallra të tjera të përcaktuara nga legjislacioni vendas	Ligji shqiptar mund të përfshijë produkte jo të harmonizuara nga BE
Objektivi kryesor	Harmonizimi i procedurave dhe rregullave për funksionimin e tregut	Mbledhja e të ardhurave dhe kontrolli fiskal i brendshëm	BE e vendos fokusin në integrimin ekonomik, Shqipëria të mbikëqyrja fiskale
Sistemi i aplikimit	Bazohet në harmonizim dhe bashkëpunim ndër-shtetëror	I bazuar në rregullime të brendshme dhe administratë doganore kombëtare	Shqipëria nuk aplikon sistem të koordinuar me vendet e tjera për akcizën

Përmbledhje

- Direktiva e BE-së (neni 1) vendos kuadrin ligjor për trajtimin e mallrave akcizë në një sistem të integruar ekonomik, duke përfshirë qarkullimin ndërshtetëror dhe zbatimin e standardeve të përbashkëta.
- Ligji shqiptar (neni 1) fokusohet në rregullimin e brendshëm dhe nuk trajton lëvizjen ndërkombëtare apo integrimin me sistemin e BE-së.

4.2 Neni 3 i Direktivës (BE) 2020/262 krahasuar me nenin 2 të Ligjit Nr. 61/2012

Neni 3 i Direktivës 2020/262 të BE-së: ***Përkufizimi i mallrave të akcizës***

Përmbajtja:

Ky nen përcakton kategoritë e mallrave që i nënshtrohen akcizës në Bashkimin Evropian:

- Produktet energjetike dhe energjia elektrike, sipas Direktivës 2003/96/EC.
- Alkooli dhe pijet alkoolike, sipas Direktivave 92/83/EEC dhe 92/84/EEC.
- Duhani i përpunuar, sipas Direktivës 2011/64/EU.

Gjithashtu, neni lejon që shtetet anëtare të vendosin taksa të tjera indirekte mbi mallrat e akcizës për qëllime specifike, për sa kohë që këto taksa janë në përputhje me rregullat tatimore të BE-së që zbatohen për Akcizën ose TVSH-në, për sa i përket përcaktimit të bazës tatimore, llogaritjes së taksës, ngarkimit dhe monitorimit të taksës, por jo përjashtimeve.

Neni 2 i Ligjit Nr. 61/2012 të Shqipërisë: ***Përkufizimi i mallrave të akcizës***

Përmbajtja:

Ky nen përcakton mallrat që i nënshtrohen akcizës në Republikën e Shqipërisë, duke përfshirë:

- **Produktet energjetike.**
- **Alkooli dhe pijet alkoolike.**
- **Duhani i përpunuar.**
- **Kafenë dhe zëvendësuesit e saj.**
- **Produkte të tjera, sipas përcaktimeve të mëtejshme në ligj.**

Dallimet kryesore ndërmjet Nenit 3 të Direktivës dhe Nenit 2 të Ligjit shqiptar

Aspekti	Neni 3 - Direktivës 2020/262 (BE)	Neni 2 - Ligji 61/2012 (Shqipëri)
Qëllimi	Përkufizon produktet që i nënshtrohen akcizës dhe vendos kuadrin e përgjithshëm për taksimin e tyre në BE.	Jep përkufizime të hollësishme ligjore për zbatimin e akcizës në Shqipëri, përfshirë rolet e operatorëve ekonomikë dhe autoriteteve.
Produktet që i nënshtrohen akcizës	a) Produktet energjetike dhe energjia elektrike b) Alkooli dhe pijet alkoolike c) Duhani i përpunuar	a) Produktet energjetike b) Alkooli dhe pijet alkoolike c) Duhani dhe produktet e duhanit ç) Produkte të tjera (të përcaktuara nga ky ligj – p.sh., kafeja)
Përkufizime të operatorëve	Nuk jep përkufizime të detajuara për operatorët ekonomikë në këtë nen (ato trajtohen në nenet e tjera të direktivës).	Jep përkufizime të hollësishme për: depozitues të miratuar, pritës të regjistruar, dërgues të regjistruar, përdorues të përjashtuar, përfaqësues fiskal, magazinë fiskale etj.
Regjimi i pezullimit të akcizës	I përmendur në direktivë si regjim thelbësor që lejon lëvizjen dhe prodhimin pa pagesë akcize derisa mallrat të hidhen për konsum.	Përkufizohet saktësisht si regjim ku pezullohet pagesa e akcizës gjatë prodhimit, përpunimit, mbajtjes apo lëvizjes së mallrave.
Pullat fiskale dhe kodi i sigurisë	Nuk trajtohet në nenin 3 të direktivës (rregullohet në akte të tjera të BE-së).	Jep përkufizime të detajuara për pullën e akcizës, pullën fiskale dhe kodin e sigurisë.
Përjashtime	Neni 3 lejon që shtetet anëtare të vendosin taksa shtesë, për sa kohë janë në përputhje me rregullat e BE-së.	Ligji shqiptar ka kategori të veçanta si “përdorues i përjashtuar” (pika 15) që përfitojnë nga përjashtimet me autorizim.
Termi “akcizë”	Përkufizohet në kontekstin e sistemit të përbashkët të taksimit indirekt në BE.	Pika 2 e nenit 2: është taksë që aplikohet mbi produktet e akcizës që prodhohen ose importohen dhe hidhen për konsum në Shqipëri.

**4.3 Nenet 4 dhe 5 të Direktivës (BE) 2020/262 krahasuar me pikën 11 të nenit 2 të
Ligjit Nr. 61/2012**

Ligji Nr. 61/2012 – *Neni 2, pika 11*

Përmbajtja:

“Territor” është territori doganor, sipas përcaktimit përkatës në Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë.”

Ky përkufizim i referohet territorit brenda të cilit autoritetet shqiptare doganore ushtrojnë kompetencën për mbledhjen e akcizës, sipas rregullave kombëtare doganore.

Direktiva 2020/262/BE Neni 4 – *Fusha territoriale e zbatimit*

Përmbajtja:

1. “Kjo direktivë zbatohet për territorin e Bashkimit, me përjashtimet e përmendura në nenin 5.”

Neni 5 – Përjashtimet territoriale

Ky nen liston **territoret e shteteve anëtare** që janë **të përjashtuara** nga zbatimi i kësaj direktive për arsye specifike (p.sh., ishujt Channel, territore të largëta franceze, enklava spanjolle etj.).

KRAHASIMI

Elementi	Ligji shqiptar (Neni 2, pika 11)	Direktiva 2020/262 (Nenet 4 & 5)
Territori i zbatimit të ligjit	Territori doganor i Shqipërisë	Territori doganor i Bashkimit Evropian (me disa përjashtime)
Referenca ligjore	Kodin Doganor të Shqipërisë	Vetë direktiva + përjashtimet në nenin 5
Qasja	Nacionale – fokusuar vetëm te juridiksioni shqiptar	Zbatueshmëri në të gjithë BE-në me përjashtime
Funksioni	Përcakton vendin ku zbatohet akciza nga autoritetet shqiptare	Përcakton shtetet dhe territoret ku zbatohet regjimi i përbashkët i akcizës në BE

KONKLUZION

- Në Shqipëri, territori përcaktohet me referencë në Kodin Doganor, dhe zbatohet vetëm brenda kufijve kombëtarë.
- Në BE, territori i zbatimit është i harmonizuar për të gjitha shtetet anëtare, me përjashtime të qarta që kanë natyrë politike, historike ose gjeografike (neni 5).

Në thelb, të dy përcaktimet kanë të njëjtin funksion ligjor – të qartësojnë hapësirën gjeografike ku zbatohen rregullat e akcizës – por në dy nivele të ndryshme të të drejtës: kombëtare dhe evropiane.

5.4 Neni 6 i Direktivës 2020/262 krahasuar me nenin 4 të ligjit 61/2012

Neni 6 i Direktivës- *Ngjarja që sjell lindjen e detyrimit, koha dhe vendi i detyrimit, shkatërrimi dhe humbjet e pakthyeshme*

Përmbajtja:

1. Ngjarja e tatueshme që sjell lindjen e detyrimit dhe koha e pagesës së akcizës:

- Produkti i akcizës i nënshtrohet tatimit të akcizës në momentin e:
 - Prodhimit, përfshirë nxjerrjen e tij, brenda territorit të Bashkimit Evropian.
 - Importimit të tij ose hyrjes së tij të jashtëligjshme në territorin e Bashkimit.

2. Koha dhe vendi i pagesës së akcizës:

- Akciza bëhet e detyrueshme në momentin dhe në shtetin anëtar kur produkti hidhet për konsum.

3. Përkufizimi i "hedhje për konsum":

- Hedhja për konsum mund të ndodhë në disa situata, përfshirë:
 - Dalja e produkteve nga një regjimi pezullimi të akcizës (p.sh. nga një regjimi pezullues doganor).
 - Mbajtja dhe ruajtja e produkteve jashtë një regjimi pezullimi të akcizës ku akciza nuk është paguar.
 - Prodhimi dhe përpunimi i produkteve jashtë regjimit të pezullimit.
 - Importimi i produkteve, përveç atyre që janë vendosur menjëherë në një regjim pezullimi të akcizës.

4. Shkatërrimi dhe humbja e produkteve të akcizës:

- Shkatërrimi total ose humbja e pa riparueshme e produkteve të akcizës, për shkak të forcës madhore ose rrethanave të papritura, nuk konsiderohet si një lirimi për konsum.
- Humbjet e pjesshme që ndodhin gjatë transportit ndërmjet shteteve anëtare të BE-së që janë nën një regjim pezullues të akcizës, konsiderohen si të paqena për konsum nëse humbja është nën pragun e zakonshëm të humbjes.

5. Dëmi dhe humbjet e pa riparueshme:

- Shkatërrimi total ose humbja e pa riparueshme duhet të provohet nga autoritetet përkatëse të shtetit anëtar.
- Kur një humbje e tillë konfirmohet, garancia e dhënë mund të lirohet pjesërisht ose plotësisht.

Neni 4 i ligjit 61/2012: *Lindja e detyrimit të akcizës*

Përmbajtja:

Momenti dhe vendi i lindjes së detyrimeve të akcizës

Përkufizimi i "hedhjes për konsum" dhe momentet e lidhura me lindjen e detyrimit të akcizës:

1. **Lindja e detyrimit të akcizës:**
 - Detyrimi për të paguar akcizën lind në momentin e hedhjes për konsum të mallrave të akcizës në territorin e Republikës së Shqipërisë.
2. **Përkufizimi i "hedhjes për konsum":**
 - Dalja e mallrave nga një regjim pezullues i detyrimeve, përfshirë daljet e parregullta.
 - Mbajtja e mallrave jashtë një regjimi pezullues, nëse akciza nuk është paguar sipas ligjit.
 - Prodhimi i mallrave jashtë regjimit pezullues, përfshirë prodhimin e parregullt.

- Importi i mallrave, përfshirë importet e parregullta, përveç kur mallrat futen menjëherë në një regjim pezullues.

3. Momente të tjera të hedhjes për konsum:

- Dërgimi i mallrave nga një depozitues i miratuar drejt një personi që nuk është i autorizuar për të pritur mallra akcize nën regjimin pezullues.
- Prodhimi i mallrave përtej sasive të parashikuara.
- Konsumimi i mallrave për qëllime vetjake në ambientet e magazinës fiskale.
- Krijimi i humbjeve ose firos së mallrave gjatë periudhës së pezullimit të detyrimeve, me kusht që humbjet të provohen si pasojë e forcës madhore ose karakteristikave të natyrshme të mallrave.
- Ditën kur autorizimi i depozituesit të miratuar ose i përjashtimit nga detyrimi i akcizës pushon.

KRAHASIMI

Elementi	Ligji Nr. 61/2012 – Neni 4	Direktiva 2020/262 – Neni 6
Lindja e detyrimit të akcizës	Detyrimi lind në momentin e hedhjes për konsum të mallrave në territor.	Detyrimi lind në momentin e prodhimit, importimit ose hedhjes për konsum të mallrave të akcizës.
Përkufizimi i "hedhjes për konsum"	Hedhja për konsum përfshin daljen e mallrave nga regjimi pezullues, mbajtjen jashtë regjimit pezullues, prodhimin dhe importin e parregullt.	Hedhja për konsum përfshin daljen nga regjimi pezullues, mbajtjen jashtë regjimit pezullues, dhe prodhimin jashtë regjimit pezullues.
Përkufizimi i "daljes për konsum"	Dalja për konsum mund të ndodhë edhe për mallrat që dalin nga regjimi pezullues, përfshirë rastet e daljes së parregullt.	Dalja për konsum ndodh kur mallrat dalin nga regjimi pezullues, përfshirë rastet e daljes së parregullt.
Mbajtja e mallrave jashtë regjimit pezullues	Mbajtja e mallrave jashtë regjimit pezullues, ku akciza nuk është paguar, konsiderohet hedhje për konsum.	Mbajtja e mallrave jashtë regjimit pezullues pa paguar akcizën është gjithashtu një çlirim për konsum.
Humbja dhe firot e mallrave	Humbjet dhe firot gjatë periudhës së pezullimit nuk konsiderohen hedhje për konsum, përveçse në raste force madhore ose humbjeve të natyrshme të mallrave.	Humbjet e mallrave gjatë regjimit pezullues nuk janë hedhje për konsum, përveçse nëse ato janë shkaktuar nga forcë madhore ose nga karakteristikat e natyrshme të mallrave.

KONKLUZION

- **Ngjarja e tatueshme që sjell lindjen e detyrimit:** Të dy sistemet ligjore janë të ngjashme në përkufizimin e momentit të lindjes së detyrimit të akcizës, i cili ndodh kur mallrat dalin për konsum ose kur ndodhin shkelet e regjimit pezullues.
- **Përkufizimi i "hedhjes për konsum":** Të dyja aktet përfshijnë daljen e mallrave nga regjimi pezullues dhe prodhimin apo importin e parregullt si ngjarje që ngrenë detyrimin e akcizës.
- **Mbajtja e mallrave jashtë regjimit pezullues:** Të dyja legjislacionet e konsiderojnë këtë si një ngjarje që krijon detyrimin e akcizës.
- **Humbjet dhe frot:** Të dyja ligjet mundësojnë që humbjet dhe frot të mos konsiderohen hedhje për konsum, përveçse në rastet e forcës madhore ose humbjeve natyrale të lidhura me karakteristikat e mallrave.

Në thelb, të dyja sistemet ligjore ndjekin një qasje të ngjashme për të përcaktuar momentin e lindjes së detyrimit të akcizës, duke u përqëndruar te ngjarjet që ndodhin jashtë regjimit pezullues dhe kërkojnë një trajtim të veçantë për shkatërrimet dhe humbjet e mallrave.

4.5 Krahassimi i Nenit 7 të Direktives 2020/262 me Nenin 9 të Ligjit Nr. 61/2012

Direktiva 2020/262 - Neni 7: *Personi që është përgjegjës për pagesën e akcizës*

Përmbajtja:

1. Personi përgjegjës për pagesën e akcizës:

- Neni 7 i Direktives përcakton se personat përgjegjës për pagesën e akcizës janë individët që janë të përfshirë në heqjen e mallrave nga regjimi i pezullimit të detyrimeve të akcizës dhe ata që janë të lidhur me ndodhitë e parregullta, siç janë dalja e parregullt e mallrave nga një depozitë e miratuar ose lëvizjet e mallrave pa pagesën e duhur të akcizës.
 - Për mallrat e lëshuara (përfshirë edhe të lëshuara në mënyrë të parregullt), ata që janë të lidhur me daljen ose dërgimin e mallrave, si depozituesit e miratuar, dërguesit të regjistruar dhe çdo individ tjetër që është i përfshirë në këtë proces, janë të përgjegjshëm.
 - Për mbajtjen dhe magazinimin e mallrave, personi që i mban ose i ruan mallrat është i përgjegjshëm.
 - Për prodhimin dhe përpunimin e mallrave të akcizës, individët që janë të përfshirë në këtë proces janë të përgjegjshëm.
 - Për importimin ose hyrjen e parregullt të mallrave, deklaruesi ose individi tjetër që është i lidhur me këtë veprim është përgjegjës për pagesën e akcizës.

- Kur disa persona janë të përgjegjshëm për pagesën e të njëjtit detyrim akcize, ata do të mbajnë një përgjegjësi të përbashkët dhe të ndërsjellë për pagesën.

Ligji Nr. 61/2012 - Neni 9: Personi që është përgjegjës për pagesën e akcizës
Përmbajtja:

1. Personi përgjegjës për pagesën e akcizës:

- Në Ligjin Nr. 61/2012, neni 9 përcakton se personi që është përgjegjës për pagesën e akcizës është depozituesi i miratuar, pritësi i regjistruar, dhe çdo person tjetër që është i përfshirë në hedhjen e mallrave për konsum.
- Për mallrat që janë hedhur për konsum nga një depozitues i miratuar ose një person i regjistruar, kjo ka të bëjë me detyrimin për pagesën e akcizës.
- Për situatat kur ka parregullsi, siç janë daljet e parregullta të mallrave nga një depozitë ose lëvizjet jashtë një regjimi pezullimi, depozituesi i miratuar, si dhe të tjerët që janë të përfshirë, do të jenë të përgjegjshëm për pagesën e akcizës.

2. Përgjegjësia e përbashkët dhe e ndërsjellë:

- Në rast se disa individë janë të përfshirë në detyrimin e pagesës së akcizës, përgjegjësia është e përbashkët dhe e ndërsjellë, pra të gjithë personat që kanë lidhje me lëshimin e mallrave për konsum janë të detyruar të paguajnë akcizën.

KRAHASIMI

Elementi	Direktiva 2020/262 – Neni 7	Ligji Nr. 61/2012 – Neni 9
Personi përgjegjës për pagesën e akcizës	Personi përgjegjës është ai që përfshihet në lëvizjen, prodhimin, magazinimin, importimin ose lëshimin e mallrave të akcizës dhe që shkakton një detyrim për akcizën.	Personi përgjegjës për pagesën e akcizës është depozituesi i miratuar, pritësi i regjistruar , dhe çdo person tjetër i përfshirë në lëshimin e mallrave për konsum.
Parregullsitë dhe përgjegjësia	Përgjegjësia është e zbatueshme dhe për parregullsitë në lëvizjet e mallrave, si daljet e parregullta ose prodhimi i parregullt.	Po ashtu, përgjegjësia aplikohet për daljet e parregullta të mallrave dhe shkeljet që ndodhin gjatë periudhës së pezullimit të detyrimeve të akcizës.
Përgjegjësia e përbashkët dhe e ndërsjellë	Përgjegjësi e përbashkët dhe e ndërsjellë për pagesën e akcizës është	Përgjegjësi e përbashkët dhe e ndërsjellë për pagesën e akcizës aplikohet për çdo individ që është i

Elementi	Direktiva 2020/262 – Neni 7	Ligji Nr. 61/2012 – Neni 9
	e detyrueshme kur disa individë janë të përfshirë në detyrimin për akcizën.	përfshirë në hedhjen e mallrave për konsum.
Përfshirja e autoriteteve dhe veprimeve të tjera	Autorizohet garancia për pagesën e akcizës dhe mundësia e ndëshkimit në rastin e parregullsive.	Garancia për pagesën e akcizës dhe mundësitë e sanksioneve janë gjithashtu të përfshira për rastet kur ka parregullsi.

KONKLUZION

Në të dyja legjislacionet, Direktiva 2020/262 dhe Ligji Nr. 61/2012, përgjegjësia për pagesën e akcizës mbështetet te individët dhe subjektet që janë të përfshirë në lëvizjen, prodhimin, magazinimin, dhe importimin e mallrave të akcizës, duke përfshirë edhe rastet e parregullsive. Të dy ligjet përfshijnë mundësinë e përgjegjësisë të përbashkët dhe të ndërsjellë për detyrimin e pagesës së akcizës, duke theksuar rëndësinë e menaxhimit të rregullt dhe të përcaktuar të detyrimeve të akcizës për çdo person që përfshihet në këto veprime.

4.6 Krahasoni nenit 10 të Direktivës 2020/262 dhe nenit 13, 14 të Ligjit Nr. 61/2012 mbi rimbursimin dhe shuarjen e detyrimeve të akcizës

Ky krahasim sjell një pasqyrë të qartë të ngjashmërive dhe dallimeve konceptuale dhe procedurale midis sistemit të BE-së dhe atij shqiptar.

Direktiva 2020/262 – Neni 10 Rimbursimi dhe shuarja e detyrimit të akcizës

Përmbajtja:

- **Fushëveprimi:** Lejon rimbursimin ose shuarjen e akcizës për mallra që janë hedhur për konsum, me kërkesë të personit të interesuar, në situata të përcaktuara nga shteti anëtar dhe me kushte të vendosura për të parandaluar abuzimin dhe evazionin.
- **Mbështetja legjislative:** Rimbursimi mbështetet jo vetëm te kjo direktivë, por edhe në direktiva të tjera të BE-së (92/83, 92/84, 2003/96, 2011/64).
- **Principi bazë:** Jep fleksibilitet shtetit anëtar për të përcaktuar rastet dhe kushtet, për sa kohë shmanget abuzimi.

Ligji 61/2012 – Nenet 13 dhe 14

Neni 13: Kërkesa për rimbursim ose shuarje

Përmbajtja:

- Përmbajtje e ngjashme me direktivën: Parashikon që akciza e paguar për mallra të çliruara për konsum mund të rimbursohet ose të shuhet, me kërkesë të personit të interesuar, nga autoritetet doganore, në situata të përcaktuara nga ligji dhe vendimet e Këshillit të Ministrave.
- Kushti: Duhet të zbatohen rregulla që parandalojnë evazionin dhe abuzimin.

Neni 14: Rimbursimi

Përmbajtja:

- **Specifikon rastet konkrete të rimbursimit**, të cilat janë më të hollësishme dhe të përcaktuara qartë, si:
 - a) procese të miratuara doganore,
 - b) eksporti i mallrave me akcizë të paguar në Shqipëri,
 - c) dëm i pullave të akcizës,
 - ç) përdorimi i karburanteve për prodhim energjie $\geq 5\text{M}\text{€}$,
 - d) karburant për sera dhe industri agroushqimore,
 - dh) biokarburantet e përdorura në transport (deri në 2020).
- **Kufizim:** Përjashtohen nga rimbursimi produktet e naftës të përdorura nga subjektet e kërkimit të naftës, pa marrë parasysh destinacionin.

KRAHASIMI

Elementi	Direktiva 2020/262 – Neni 10	Ligji 61/2012 – Nenet 13 & 14
Objekti i rimbursimit	Mallra të çliruara për konsum, me kërkesë të personit të interesuar	Po ashtu, mallra të çliruara për konsum – rimbursimi mund të kërkohet nga personi i interesuar
Kush i përcakton rastet?	Shtetet anëtare (me liri për të vendosur raste dhe kushte specifike)	Ligji dhe Vendimet e Këshillit të Ministrave përcaktojnë situatat dhe procedurat
Qëllimi i kufizimeve	Parandalimi i abuzimit dhe evazionit	E njëjta logjikë – parandalimi i abuzimeve dhe evazionit të mundshëm
Specifikimi i rasteve	Jo i detajuar – le hapësirë shtetit anëtar të vendosë	Shumë i detajuar në nenin 14 – lista e rasteve të qarta për të cilat mund të bëhet rimbursimi

Elementi	Direktiva 2020/262 – Neni 10	Ligji 61/2012 – Nenet 13 & 14
Kufizime të veçanta	Nuk specifikon përjashtime të tilla si ndalimi për industrinë e naftës	Përjashton qartë nga rimbursimi produktet e naftës të përdorura nga subjektet e kërkimit të naftës
Subjektet përfitues	Personi i interesuar në mënyrë të përgjithshme	Në disa raste specifike: depozituesi i miratuar ose dërguesi i regjistruar (parashtrim para dërgimit të mallrave)

Përfundim

- **Direktiva 2020/262** ofron **parime të përgjithshme** për rimbursimin/shuarjen e akcizës dhe lë shtetet anëtare të përcaktojnë situatat e zbatimit.
- **Ligji shqiptar (nenet 13 dhe 14)** është në **përputhje të plotë me direktivën**, por shkon më tej duke **përcaktuar raste specifike** dhe rregulla të detajuara për përfitimin nga rimbursimi.
- Në thelb, **konceptet janë të njëjta**, por ligji shqiptar ka një **strukturë më të ngurtë dhe të sanksionuar në mënyrë taksative** në krahasim me fleksibilitetin që ofron direktiva për vendet anëtare të BE-së.

4.7 Krahasimi i Nenit 11 të Direktives 2020/262 me Nenin 10 të Ligjit Nr. 61/2012

Neni 11 i Direktivës (BE) 2020/262 – *Përjashtimet nga pagesa e akcizës*

Përmbajtja:

Ky nen përshkruan rregullat dhe kufizimet që lidhen me përjashtimet nga regjimi i përgjithshëm i pagesës së akcizës.

Pikat kyçe:

- Përjashtimet e mundshme nga pagesa e akcizës mund të japin mundësi për përdorimin e mallrave të akcizës pa taks, nëse mallrat janë të destinuara për:
 - Përdorim personal
 - Eksportim
 - Përdorim të veçantë, si në rastet e barnave për qëllime mjekësore
- Mallrat që përfitojnë nga këto përjashtime duhet të kalojnë një **proces të kontrolluar** dhe të dokumentuar, për të garantuar që nuk ka abuzime.
- Kufizimet specifike vendosen për:
 - Lëvizjen ndërmjet shteteve anëtare
 - Përdorimin e mallrave të prodhuara në kushte të caktuara (p.sh. për konsum personal ose për eksport).

□ Kjo dispozitë synon të sigurojë se përdorimi i mallrave të akcizës për qëllime të veçanta të kontrolluara nuk do të dëmtojë mbledhjen e të ardhurave dhe funksionimin e tregut të përbashkët.

Neni 10 i Ligjit Shqiptar nr. 61/2012 – *Rastet përjashtimore*

Përmbajtja:

Ky nen përshkruan përjashtimet nga pagesa e akcizës për disa lloje të caktuara mallrash.

Pikat kyçe:

- Përjashtimet nga pagesa e akcizës janë të përcaktuara për:
 - Mallrat që eksportohen jashtë Shqipërisë.
 - Mallrat që përdoren për qëllime të veçanta, si:
 - Përdorim personal.
 - Barnat dhe produktet farmaceutike.
 - Mallra të tjera të përcaktuara nga aktet nënligjore.
- Përdorimi i mallrave për përjashtime duhet të mbështetet në një procedurë të rregullt dhe raportim të vazhdueshëm.
- Përjashtimi nuk është automatik dhe kërkon kontroll dhe verifikim nga autoritetet doganore.

Ky nen synon të lejojë disa mundësi për përjashtimin nga pagesa e akcizës në rrethana të veçanta, të cilat mbahen nën mbikëqyrjen e autoriteteve doganore për të shmangur mundësitë e keqpërdorimit.

KRAHASIMI

Aspekti	Direktiva (BE) 2020/262 – Neni 11	Ligji shqiptar 61/2012 – Neni 10	Dallimi kryesor
Përjashtimet nga pagesa akcize	Rregullon përjashtimet për përdorim personal, eksport dhe përdorime të veçanta.	Përjashtimet për mallrat që eksportohen, përdoren për qëllime personale dhe farmaceutike.	BE ka më shumë mundësi përjashtimesh dhe ka një standardizim për përdorim ndërkombëtar.
Kontrolli dhe verifikimi	Kontroll i rreptë dhe i dokumentuar për çdo përjashtim dhe përdorim të veçantë.	Kontroll dhe verifikim nga autoritetet doganore në nivel kombëtar.	BE kërkon kontroll të centralizuar ndërmjet shteteve anëtare, Shqipëria e ka të lokalizuar.

Aspekti	Direktiva (BE) 2020/262 – Neni 11	Ligji shqiptar 61/2012 – Neni 10	Dallimi kryesor
Procedura për përjashtim	Procedura të detajuara dhe të harmonizuara ndërmjet shteteve anëtare të BE-së.	Procedura të specifikuar nga aktet nënligjore kombëtare dhe mbikëqyrje lokale.	BE vendos standarde të qarta ndërkombëtare, Shqipëria mbështetet në akte kombëtare.
Mallrat përjashtimi	Përjashtimet mund të përfshijnë një gamë më të gjerë produktesh, duke përfshirë lëvizjen ndër-shtetërore.	Përjashtimet janë të kufizuara, përqendrohen në eksport dhe përdorim të caktuar.	BE mbulon një gamë më të gjerë mallrash për lëvizje ndër-shtetërore.

Përmbledhje

- **Direktiva BE 2020/262** ofron një qasje të harmonizuar dhe të standardizuar për përjashtimet nga pagesa e akcizës, duke përfshirë mundësitë për lëvizjen ndërmjet shteteve anëtare dhe përdorimin ndërkombëtar.
- **Ligji shqiptar nr. 61/2012** fokusohet kryesisht në përjashtimet për përdorimin e brendshëm dhe ka një sistem kontrolli të orientuar nga autoritetet kombëtare.

4.8 Krahasimi ndërmjet nenit 12 të Direktivës 2020/262 dhe pikës 5 të nenit 10 të Ligjit Nr. 61/2012

Këto dispozita lidhen me dokumentacionin që shoqëron mallrat e akcizës që përfitojnë përjashtim nga detyrimi i akcizës – konkretisht, certifikatën/autorizimin e përjashtimit.

Direktiva 2020/262 – *Neni 12 Certifikata e përjashtimit nga akciza*

Përmbajtja:

- **Kërkesë për certifikatë:** Mallrat që lëvizin nga një shtet anëtar në tjetrin nën regjim pezullimi dhe që përfitojnë përjashtim nga akciza (sipas nenit 11) duhet të shoqërohen me një certifikatë përjashtimi.
- **Përmbajtja e certifikatës:** Duhet të përfshijë:
 - natyrën dhe sasinë e mallrave,
 - vlerën e tyre,
 - identitetin e përfituesit të përjashtuar,
 - shtetin anëtar pritës që certifikon përjashtimin.
- **Zgjerim i përdorimit:** Shtetet anëtare mund të përdorin këtë certifikatë edhe për tatime të tjera indirekte dhe të përshtatin përmbajtjen sipas ligjit të brendshëm.

- Komisioni Evropian: Do të miratojë akte zbatimi për të përcaktuar formatin standard të certifikatës.
- Përfshirje nga procedura standarde: Për lëvizjet që lidhen me forcat e armatosura (NATO), mund të përdoret një procedurë tjetër e veçantë, në vend të asaj të parashikuar në nenet 20–27.

Ligji 61/2012 – *Neni 10, pika 5 Autorizimi i përjashtimit nga akciza*

“Produktet e akcizës, objekt i trajtimit në këtë nen, do t’i nënshtrohen lëshimit të një autorizimi përjashtimi. Këshilli i Ministrave përcakton formën dhe përmbajtjen e autorizimit të përjashtimit.”

- Kërkesë ligjore: Për mallrat që përjashtohen nga akciza, është i detyrueshëm autorizimi i përjashtimit.
- Organ përcaktues: Këshilli i Ministrave përcakton formën dhe përmbajtjen e këtij dokumenti përjashtues.
- Funkcioni: Shërben si dokumentacion i kontrollit për të provuar të drejtën për përjashtim nga detyrimi i akcizës.

KRAHASIMI

Elementi	Direktiva 2020/262 – Neni 12	Ligji 61/2012 – Neni 10, pika 5
Emërtimi i dokumentit	Certifikatë përjashtimi (exemption certificate)	Autorizim përjashtimi
Përdorimi	Lëvizje ndërmjet shteteve anëtare nën regjim pezullimi, për mallra të përjashtuara	Mallra të përjashtuara nga akciza brenda territorit shqiptar
Përmbajtja	Përmbajtje e detajuar: natyra, sasia, vlera, përfituesi, shteti certifikues	Përmbajtja përcaktohet me vendim të Këshillit të Ministrave
Funksioni	Provon të drejtën e përjashtimit dhe shoqëron mallrat gjatë lëvizjes	I njëjti funksion – vërteton të drejtën për përjashtim
Zgjerimi i përdorimit	Mund të përdoret edhe për tatime të tjera indirekte	Nuk përmendet zgjerim përdorimi – vetëm për akcizë
Përcaktuesi i formës	Komisioni Evropian (akte zbatimi)	Këshilli i Ministrave

Elementi	Direktiva 2020/262 – Neni 12	Ligji 61/2012 – Neni 10, pika 5
Përfshirje të veçanta	Për NATO, procedurë tjetër mund të përdoret në vend të asaj standarde	Nuk përmenden raste të veçanta (si NATO apo organizata ndërkombëtare)

Përfundim

- Të dyja aktet ligjore parashikojnë një dokument të detyrueshëm për përjashtimin nga akciza: certifikatë në BE dhe autorizim në Shqipëri.
- Dallimi kryesor qëndron në përmbajtjen dhe përcaktimin e formës së dokumentit:
 - Në BE është e standardizuar në nivel komunitar (Komisioni përcakton formatin),
 - Në Shqipëri, forma përcaktohet në mënyrë autonome nga Këshilli i Ministrave.
- Direktiva ka një aplikim më të gjerë në lëvizjet ndërkombëtare dhe përfshin edhe rastet ushtarake dhe përdorime tatimore shtesë.

4.9 Krahësimi ndërmjet nenit 13 të Direktivës 2020/262 dhe nenit 12 të Ligjit Nr. 61/2012

Ky krahasim tregon përputhshmëri të qartë në trajtimin e përjashtimeve nga akciza për mallrat që lëvrohen nga duty free shops dhe merren nga udhëtarët që udhëtojnë jashtë territorit kombëtar.

Direktiva 2020/262 – Neni 13 Përjashtimi nga akciza për udhëtarët që udhëtojnë drejt vendeve të treta ose territoreve të treta

Përmbajtja:

1. Përjashtim nga akciza për mallrat e lëshuara nga duty free shops që merren nga udhëtarë në bagazhet personale kur udhëtojnë drejt një shteti të tretë (jashtë BE-së) me fluturim apo rrugë detare.
2. Barazim i mallrave në bord me ato të duty free shops – mallrat e ofruara gjatë udhëtimit në avion ose në anije konsiderohen të njëjta me ato nga duty free.
3. Masa parandaluese – shtetet anëtare duhet të marrin masa për të shmangur evazionin apo abuzimin me këtë përjashtim.
4. Përkufizime:
 - *Duty free shop*: Çdo ambient në port ose aeroport që plotëson kërkesat e përcaktuara nga autoritetet kombëtare.
 - *Udhëtar drejt shtetit të tretë*: Çdo pasagjer me dokument udhëtimi për një port/aeroport jashtë BE-së.

Ligji 61/2012 – Neni 12 Duty free shops dhe bagazhet personale

Përmbajtja:

1. Përfshihen nga akciza mallrat e akcizës të lëshuara nga duty free shops që merren nga udhëtarët në bagazhet personale, kur lënë territorin shqiptar në rrugë ajrore ose detare.
2. Mallrat e shpërndara në bord gjatë udhëtimit ndërkombëtar në avion trajtohen si të barasvlefshme me mallrat nga duty free shops.
3. Përkufizime:
 - *Duty free shop*: Çdo objekt brenda aeroportit ose portit që plotëson kushtet ligjore në fuqi.
 - *Udhëtar që lë territorin shqiptar*: Çdo pasagjer me dokument udhëtimi ajror ose detar me destinacion jashtë territorit të Shqipërisë.

KRAHASIMI

Elementi	Direktiva 2020/262 – Neni 13	Ligji 61/2012 – Neni 12
Përfshim nga akciza	Po – për mallra nga duty free shops për udhëtarë që udhëtojnë jashtë BE-së	Po – për mallra nga duty free shops për udhëtarë që lënë Shqipërinë
Rruga e udhëtimit	Ajrore dhe detare	Ajrore dhe detare
Mallrat në bord	Barazohen me mallrat nga duty free shops	Konsiderohen si të shpërndara nga duty free shops
Përkufizimi i duty free shop	Ndodhet në port/aeroport dhe respekton kushtet e autoriteteve të shtetit	Ndodhet në port/aeroport dhe i nënshtrohet kushteve të ligjit shqiptar
Përkufizimi i udhëtarit	Me dokument udhëtimi drejt portit/aeroportit jashtë BE-së	Me dokument udhëtimi drejt portit/aeroportit jashtë territorit shqiptar
Masat kundër evazionit	Parashikohen qartë në nenin 3 të direktivës	Nuk përmenden në mënyrë të drejtpërdrejtë, por nënkuptohen në ligj përmes kontrolleve
Përdorim i veçantë për Mbretërinë e Bashkuar	Po – për terminalin në Coquelles për udhëtime përmes Channel Tunnel	Nuk zbatohet, pasi nuk ka kontekst të tillë në Shqipëri

Përfundim

- Përputhje thelbësore në përmbajtje dhe objektiv midis dy dispozitave.
- Ligji shqiptar zbaton të njëjtat parime si direktiva europiane, me ndryshime që lidhen me kontekstin territorial dhe institucional.
- Në drejtim të harmonizimit me direktivën, Shqipëria ka përfshirë të gjitha elementet kryesore: përkufizimet, përjashtimet dhe barazimin e mallrave të shpërndara në bord.

4.10 Krahasimi midis Neni 14 i Direktivës 2020/262 të BE-së dhe Neni 19 i Ligjit Nr. 61/2012 të Shqipërisë

Direktiva 2020/262 – *Neni 14: Dispozitë e përgjithshme*

Përmbajtja:

1. Çdo shtet anëtar përcakton vetë rregullat e tij për prodhimin, përpunimin, mbajtjen dhe ruajtjen e mallrave të akcizës, por në përputhje me direktivën.
2. Prodhimi, përpunimi, mbajtja dhe ruajtja e mallrave të akcizës, kur akciza nuk është paguar, duhet të kryhen në një magazinë fiskale.

Ligji Nr. 61/2012 – *Neni 19: Prodhimi, përpunimi dhe mbajtja*

Përmbajtja:

"Prodhimi, përpunimi dhe mbajtja e mallrave të akcizës në regjimin e pezullimit të detyrimeve kryhen në një magazinë fiskale."

KRAHASIMI

Elementi	Direktiva 2020/262 – Neni 14	Ligji 61/2012 – Neni 19
Rregullat kombëtare	Çdo shtet anëtar përcakton rregullat, në përputhje me direktivën	Nuk është theksuar ndarja e kompetencës për përcaktim rregullash
Fusha e veprimit	Prodhimi, përpunimi, mbajtja dhe ruajtja	Prodhimi, përpunimi dhe mbajtja (ruajtja nënkuptohet)

Elementi	Direktiva 2020/262 – Neni 14	Ligji 61/2012 – Neni 19
Kushti për akcizën	Veprimtaritë bëhen kur akciza nuk është paguar	Bëhen në regjimin e pezullimit të detyrimeve (që do të thotë pa pagesë)
Vendndodhja e detyrueshme	Duhet të jetë në magazinë fiskale	Po – veprimtaria lejohet vetëm në magazinë fiskale

Përfundim

- Ka harmoni të plotë ndërmjet dy dispozitave për sa i përket thelbit: çdo aktivitet mbi mallra të akcizës që nuk janë në konsum (pa akcizë të paguar), duhet të ndodhë në një magazinë fiskale.
- Ligji shqiptar është i përputhshëm me parimin e vendosur në nenin 14 të direktivës dhe e zbaton në mënyrë të qartë, pa shmangie.
- Dallimi i vetëm i vogël është se direktiva i jep shtetit anëtar të drejtën për të përcaktuar rregulla të brendshme, ndërsa ligji shqiptar është më shkurt dhe nuk e përmend këtë kompetencë në këtë nen.

4.11 Krahasimi midis Neni 15 i Direktivës 2020/262 të BE-së dhe Neni 20 i Ligjit Nr. 61/2012 të Shqipërisë

Direktiva 2020/262 – *Neni 15: Kushtet për autorizimin si depozitues i miratuar*

Përmbajtja:

- Autorizimi për hapjen e një magazine fiskale jepet nga autoritetet kompetente të shtetit anëtar.
- Qëllimi: parandalimi i evazionit apo abuzimit.
- Depozituesi i miratuar duhet të:
 - a) ofrojë garanci për riskun në prodhim/përpunim/mbajtje;
 - b) respektojë kërkesat e shtetit anëtar;
 - c) mbajë kontabilitet për çdo magazinë fiskale;
 - d) regjistrojë mallrat që hyjnë nën pezullim akcize;
 - e) pranojë kontrolle e inspektive.
- Garancia përcaktohet nga autoritetet e shtetit anëtar.

Ligji Nr. 61/2012 – *Neni 20: Autorizimi dhe detyrimet e depozituesit të miratuar*

Përmbajtja:

- Magazinat fiskale janë nën kontroll doganor dhe autorizohen nga autoritetet përkatëse.
- Depozituesi pajiset me kod fiskal specifik.

- Detyrimet e depozituesit të miratuar:
 - a) japë garanci për riskun;
 - b) mbajë kontabilitet për stokun dhe lëvizjet;
 - c) të kryejë shkëmbim elektronik të të dhënave;
 - ç) përmbushë kërkesat për mbikëqyrje;
 - d) lejojë kontrolle dhe inspektime;
 - dh) ofrojë ambiente dhe mbulojë shpenzime për zyrën doganore;
 - e) mbulojë shpenzime për kontrolle jashtë orarit zyrtar;
 - ë) deklarojë procesin dhe teknologjinë e prodhimit.
- Parashikohen gjithashtu:
 - Revokimi i autorizimit në rast shkeljesh apo keqpërdorimesh.
 - Procedura për ankim, që nuk pezullon vendimin për revokim.
 - Aktet nënligjore përcaktojnë kushtet e dhënies dhe vlefshmërisë.

KRAHASIMI

Elementi	Direktiva 2020/262 (Neni 15)	Ligji Shqiptar 61/2012 (Neni 20)
Autorizimi	Jepet nga autoritetet kombëtare	Jepet nga autoritetet doganore; jepet edhe kod fiskal specifik
Qëllimi i autorizimit	Parandalimi i evazionit dhe abuzimit	E njëjta logjikë, megjithëse e nënkuptuar
Garancia	Kërkohet për të mbuluar riskun	Parashikohet në mënyrë eksplicite
Kontabiliteti dhe regjistrimet	I detyrueshëm për çdo magazinë fiskale	Po, specifikohet për stoqet dhe lëvizjet e mallrave
Pranimi i kontrolleve	I domosdoshëm	Po, i detajuar për mallrat, dokumentet, ambientet dhe shpenzimet për zyrën doganore
Kërkesa për përputhje me rregulla lokale	Po	Po, përfshin përmbushjen e kërkesave teknike dhe operative nga autoritetet doganore
Procedura për revokim	Jo e përshkruar me detaje	Shumë e detajuar: për arsyet, rastet dhe efektet e revokimit

Elementi	Direktiva 2020/262 (Neni 15)	Ligji Shqiptar 61/2012 (Neni 20)
Rregullimi me akte nënligjore	Përcaktohet se forma e autorizimit rregullohet nga shteti	Aktet nënligjore përcaktojnë procedurat, afatet dhe kushtet e hollësishme

Përfundim

- Harmonizim i gjerë midis Direktivës BE-së dhe ligjit shqiptar.
- Ligji shqiptar shkon përtej direktivës në shumë aspekte operative dhe administrative, duke detajuar më shumë detyrimet dhe procesin e revokimit.
- Të dy tekstet sigurojnë një rregullim të fortë për monitorimin, garantimin dhe kontrollin e veprimtarisë së depozituesit të miratuar.

4.12 Krahasimi midis Neni 16 i Direktivës 2020/262 të BE-së dhe Neni 30 i Ligjit Nr. 61/2012 të Shqipërisë

Direktiva 2020/262 – *Neni 16: Lëvizja e mallrave të akcizës nën pezullim*

Përmbajtja:

Parimi bazë: Mallrat e akcizës mund të lëvizin nën një regjim pezullimi të detyrimit të akcizës në mënyrë të kontrolluar midis vendeve të përcaktuara brenda BE-së, përfshirë tranzitin përmes vendeve të treta.

□ *Lëvizja e lejuar:*

1. Nga magazina fiskale të:
 - një tjetër magazinë fiskale;
 - pritës i regjistruar;
 - pika e daljes nga BE-ja (p.sh., eksport);
 - pritës sipas nenit 11(1) (marrës ndër-shtetëror);
 - zyra doganore e daljes (në rast tranziti doganor).
2. Nga vendi i importimit te destinacionet e mësipërme, kur mallrat dërgohen nga dërgues i regjistruar.
3. Përjashtim: mundësohet dorëzim në vend të drejtpërdrejtë, nëse është i autorizuar dhe i deklaruar nga pritësi ose magazinuesi në vendin e destinacionit.
4. Zbatohen të njëjtat rregulla edhe për mallrat me normë zero, që nuk janë lëshuar për konsum.

Ligji Shqiptar Nr. 61/2012 – Neni 30: *Lëvizja e mallrave të akcizës*

Përmbajtja:

Parimi bazë: Mallrat e akcizës mund të lëvizin nën regjimin e pezullimit të detyrimeve, brenda territorit kombëtar.

Lëvizja e lejuar:

1. Nga magazina fiskale te:
 - një tjetër magazinë fiskale;
 - zyra doganore e daljes;
 - një zonë e lirë ose magazinë e lirë;
 - pritës i regjistruar.
2. Nga vendi i importimit në ndonjërin nga destinacionet e mësipërme, nëse dërguesi është i regjistruar.
3. Përcaktohet se “vendi i importimit” është ai ku mallrat çlirohen për qarkullim të lirë, sipas Kodit Doganor.
4. Detyrimi për dokumentin e marrjes së mallit bie mbi depozituesin e miratuar ose pritësin e regjistruar.

KRAHASIMI

Elementi	Direktiva 2020/262 (Neni 16)	Ligji Shqiptar 61/2012 (Neni 30)
Lëvizjet e lejuara nga magazina fiskale	Po, për shumë lloje destinacionesh, përfshirë ndër-shtetërore dhe tranzit përmes vendeve të treta	Po, për destinacione të brendshme dhe struktura si zona të lira
Lëvizje nga vendi i importimit	Lejohet nëse dërguesi është i regjistruar; kërkohen të dhëna dhe evidenca të sakta	Lejohet gjithashtu nga një dërgues i regjistruar; më pak specifikim për dokumentacion
Pika të dorëzimit të veçantë (direct delivery)	Lejohet me kusht që të jetë e deklaruar nga pritësi/magazinuesi	Nuk parashikohet në mënyrë të qartë
Mallrat me normë zero që nuk janë për konsum	Përfshihen në mënyrë eksplicite	Nuk përmenden
Dokumenti i marrjes së mallit	Përgjegjësi e pritësit i cili duhet të dorëzojë raportin (neni 24)	Përgjegjësi e depozituesit të miratuar ose pritësit (neni 34)

Elementi	Direktiva 2020/262 (Neni 16)	Ligji Shqiptar 61/2012 (Neni 30)
Përkufizimi i vendit të importimit	Vend ku mallrat lëshohen për qarkullim sipas Kodit Doganor të BE-së	E njëjta përkufizim sipas Kodit Doganor shqiptar

Përfundimi

- Ligji shqiptar është në përputhje të përgjithshme me Direktivën e BE-së, sidomos në parimin e lëvizjes së mallrave nën pezullim.
- Mungojnë disa elemente specifike që ndodhen në Direktivë, si:
 - Lëvizja në vend të drejtpërdrejtë (direct delivery);
 - Rregullimi i mallrave me normë zero që nuk janë hedhurar për konsum;
 - Kërkesat e hollësishme për informacione dhe prova gjatë lëvizjes nga vendi i importimit.

Ligji shqiptar fokusohet më shumë në strukturën e brendshme dhe ka një qasje më të thjeshtuar ndaj rrjedhës ndërkombëtare të mallrave të akcizës.

Ka një përputhje të përgjithshme në thelb, por me dallime në detaje dhe qartësi të dispozitave.

Krahasim midis nenit 17 të Direktivës së BE-së për lëvizjen e mallrave të akcizës nën regjimin e pezullimit dhe nenit 21–29 të ligjit shqiptar të akcizës, që kanë të bëjnë me garancinë dhe garantimin e detyrimeve.

Krahasim tematik:

1. KUSH KËRKON GARANCINË

- BE (Neni 17.1): Autoritetet kompetente të shtetit anëtar të nisjes kërkojnë garanci për mbulimin e rreziqeve gjatë lëvizjes nën pezullim.
- Shqipëri (Neni 21): Kur kërkohet garanci për pagesën e një borxhi, ajo depozitohet nga depozituesi i miratuar, dërguesi/pritësi i regjistruar ose përfaqësuesi fiskal.

Përputhje e plotë - të dyja palët e ligjit e lidhin detyrimin për garanci me subjektet përgjegjëse për lëvizjen e mallrave.

2. PËRJASHTIME NGA GARANCIA

- BE (Neni 17.2): Nuk kërkohet garanci për lëvizje përmes tubacioneve fikse, përveç rasteve të jashtëzakonshme.
- Shqipëri: Nuk ka përjashtim specifik për tubacionet në nenet e cituara.

Mungesë përputhjeje - Ligji shqiptar nuk përmend rastet e përjashtimeve për produktet energjetike nëpërmjet tubacioneve.

3. KUSH MUND TË OFROJË GARANCINË

- BE (Neni 17.3): Përveç subjekteve bazë, garancia mund të jepet nga transportuesi, pronari i mallrave, pritësi ose ndonjë kombinim.
- Shqipëri (Neni 21, 26): Mund të jepet edhe nga dorëzanësi (person i tretë), i cili merr përsipër përgjegjësinë bashkë me subjektin kryesor.

Përputhje funksionale — ndonëse formulimi është ndryshe, parimi që palë të treta mund të ofrojnë garanci zbatohet në të dyja ligjet.

4. FUSHËVEPRIMI I GARANCISË

- BE (Neni 17.4): Garancia është e vlefshme në gjithë territorin e BE-së.
- Shqipëri: Nuk parashikohet zbatim ndërkombëtar, pasi zbatohet brenda territorit shqiptar.

Përputhje e kufizuar - logjikisht e justifikuar, pasi Shqipëria nuk është pjesë e BE-së dhe nuk mund të zbatohet garanci me vlefshmëri të gjerë.

5. PËRJASHTIM NGA GARANCIA PËR LËVIZJE TË BRENDSHME

- BE (Neni 17.5): Shteti i nisjes mund të heqë dorë nga kërkesa për garanci për lëvizje të brendshme ose për lëvizje me det me dakordësi të shteteve të tjera.
- Shqipëri (Neni 23.4): Autoriteti doganor mund të përjashtojë institucionet buxhetore nga garancia.

Përputhje pjesore - ligji shqiptar ka përjashtim shumë më të kufizuar, nuk përmend përjashtim të përgjithshëm për lëvizje të brendshme.

6. LLOJET DHE TRAJTIMI I GARANCISË

- BE (Neni 17.6): Shtetet përcaktojnë rregullat për mënyrën e ofrimit dhe vlefshmërinë e garancisë.
- Shqipëri (Nen 24–27): Përcakton format (cash/dorëzani), përlllogaritjen, lirinë e zgjedhjes së llojit të garancisë, mundësinë e kërkesës për garanci shtesë dhe procedurën për çlirimin e saj.

Përputhje e plotë dhe më e detajuar - Ligji shqiptar e trajton më hollësisht pjesën teknike dhe procedurale të garancisë.

KRAHASIMI

Fusha	Direktiva e BE-së (Neni 17)	Ligji Shqiptar (Nenet 21–29)	Përputhshmëria
Kush kërkon garanci	Autoritetet kompetente të shtetit të nisjes	Autoritetet doganore, në bazë të detyrimit të lindur	☐ Po
Kush e jep garancinë	Autorizuarit e nisjes (depozitues i miratuar / dërgues i regjistruar)	Të njëjtat palë: depozitues i miratuar, dërgues / pritës i regjistruar, përfaqësues fiskal	☐ Po
Palë të tjera që mund të japin garanci	Transportuesi, pronari i mallrave, pritësi ose bashkërisht	Dorëzanësi (palë e tretë e pranuar nga dogana)	☐ Po
Përfjashtim për tubacione	Po — nuk kërkohet garanci për lëvizje me tubacione fikse	☐ Nuk përmendet përfjashtim i tillë	☐ Jo
Vlefshmëria territoriale e garancisë	Vlen në të gjithë BE-në	Vlen brenda territorit shqiptar	☐ Pjesërisht (logjike)
Përfjashtim për lëvizje të brendshme	Po — për lëvizje brenda një shteti ose me marrëveshje për transport detar	Vetëm përfjashtim për institucione buxhetore	☐ Pjesërisht

Fusha	Direktiva e BE-së (Neni 17)	Ligji Shqiptar (Nenet 21–29)	Përputhshmëria
Forma e garancisë	Përcaktohet nga shteti anëtar	E specifikuar: depozitë në të holla ose dorëzani	☐ Po
Garancia globale	E mundur (në praktikë)	E specifikuar në detaje për magazina stokimi dhe prodhimi	☐ Po
Garanci shitesë	E nënkuptuar si pjesë e kontrolleve të autoriteteve	Parashikohet shprehimisht (Neni 28)	☐ Po
Çlirimi i garancisë	Pasi të jetë shlyer borxhi ose nuk mund të lindë më	E përshkruar hollësisht në Nenin 29	☐ Po

PËRFUNDIM

Ligji shqiptar është në përputhje të përgjithshme me direktivën e BE-së, duke mbuluar të njëjtat parime bazë:

- detyrimi për garanci për lëvizjet me pezullim;
- subjektet që mund ta ofrojnë atë;
- forma e saj;
- çlirimi dhe mbikëqyrja nga autoritetet doganore.

Megjithatë, disa përjashtime të veçanta në direktivën e BE-së (si për lëvizjet nëpërmjet tubacioneve ose për lëvizjet e brendshme) nuk janë të pasqyruara saktësisht në ligjin shqiptar, dhe kjo mund të konsiderohet si mundësi për harmonizim të mëtejshëm legjislativ.

4.13 Krahësim midis NENIT 18 të Direktivës (BE) 2020/262 dhe NENIT 32 të Ligjit nr. 61/2012, në lidhje me pritësin e regjistruar (registered consignee)

DIREKTIVA (BE) 2020/262 – Neni 18: Pritësi i regjistruar

Përmbajtja:

1. Ndalime funksionale:
 - Pritësi i regjistruar nuk lejohet të prodhojë, përpunojë, mbajë, ruajë ose dërgojë mallra akcize nën regjimin e pezullimit të detyrimeve.
2. Detyrimet kryesore të pritësit të regjistruar:
 - (a) Para dërgimit: duhet të garantojë pagesën e akcizës sipas kushteve të autoriteteve kompetente të shtetit të destinacionit.
 - (b) Në përfundim të lëvizjes: të regjistrojë mallrat në librat e tij.
 - (c) Të pranojë çdo kontroll nga autoritetet për të vërtetuar se mallrat janë marrë realisht.

3. Pritësi i rastësishëm:

- Mund të autorizohet për një sasi të caktuar, nga një dërgues i vetëm, për një kohë të kufizuar.
- Shtetet anëtare mund të kufizojnë autorizimin në një lëvizje të vetme.

LIGJI SHQIPTAR Nr. 61/2012 – *Neni 32: Detyrimet e pritësit të regjistruar*

Përmbajtja:

1. Ndalime funksionale:

- Pritësi i regjistruar nuk mund të mbajë ose dërgojë mallra nën pezullim akcize.

2. Regjistrimi dhe pajisja me identifikim fiskal:

- Regjistrohet pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave dhe pajiset me kod fiskal.

3. Detyrime administrative:

- (a) Të mbajë regjistrimet për mallrat e akcizës që trajton.
- (b) Të lejojë kontrole për të provuar se mallrat kanë mbërritur.

KRAHASIMI

Aspekti	Direktiva BE 2020/262 (Neni 18)	Ligji Shqiptar 61/2012 (Neni 32)	Përputhshmëria
Ndalimi i aktiviteteve të caktuara	Nuk mund të prodhojë, përpunojë, mbajë, ruajë ose dërgojë	Nuk mund të mbajë dhe dërgojë mallra nën pezullim	☐ Pjesërisht përputhet (mungon ndalimi për prodhim/përpunim/ruajtje)
Detyrimi për garanci para dërgimit	Kërkohej garantimi i pagesës së akcizës para dërgimit	Nuk përmendet	Mungon në ligjin shqiptar
Regjistrimi i mallrave në fund të lëvizjes	Kërkohej regjistrim kontabël në përfundim të lëvizjes	Mban regjistrimet për mallrat e akcizës	Po
Pranimi i kontroleve nga autoritetet	Duhet të lejojë çdo kontroll për verifikimin e pranimit të mallrave	Po – e përcakton në mënyrë të qartë	Po
Koncepti i pritësit rastësor	Autoritetet mund të autorizojnë për sasi/kohë të kufizuar, një dërgues të vetëm	Nuk ekziston në ligj	Mungon

Aspekti	Direktiva BE 2020/262 (Neni 18)	Ligji Shqiptar 61/2012 (Neni 32)	Përputhshmëria
Regjistrimi fiskal	Nënkuptohehet përmes autorizimit (jo specifik në këtë nen)	Regjistrim në DPD dhe pajisje me kod fiskal	Po

PËRFUNDIMI

- Përputhje pjesore midis neneve: Ligji shqiptar ka përfshirë bazën funksionale të detyrimeve për pritësin e regjistruar, si ndalimi i dërgimit dhe detyrimi për regjistrim/kontroll.
- Megjithatë, mungojnë elementë kyç të parashikuar nga direktiva e BE-së, si:
 - Garancia për akcizë para dërgimit,
 - Ndalesa për ruajtjen, prodhimin dhe përpunimin,
 - Institucioni i pritësit rastësor (me autorizim të kufizuar).
- Ligji shqiptar ofron më shumë detaje teknike për format dhe menaxhimin e garancisë.

4.14 Krahasimi midis nenit 19 të Direktivës 2020/262/BE dhe nenit 33 të Ligjit Nr. 61/2012 të Shqipërisë.

Tregon një ndryshim të qartë në nivelin e detajimit dhe specifikimit të rregullave mbi fillimin dhe mbarimin e lëvizjes së mallrave të akcizës nën regjimin e pezullimit të detyrimeve.

Direktiva 2020/262/BE – Neni 19

Përmbajtja:

Ky nen:

- Jep përkufizim të qartë dhe të detajuar se kur fillon dhe mbaron lëvizja e mallrave të akcizës nën pezullim detyrimesh.

- E ndan fillimin dhe përfundimin sipas situatave të veçanta të përcaktuara në nenin 16, për shembull:
 - Fillimi: kur mallrat dalin nga magazina tatimore ose lirohen për qarkullim të lirë.
 - Mbarimi: kur merren nga marrësi, dalin nga BE, ose futen në regjim transiti të jashtëm.
- Ka bazë ligjore të ndërlidhur me Regulloren Doganore të BE-së (952/2013).

Ligji 61/2012 – *Neni 33*

Përmbajtja:

Ky nen:

- Është shumë i përgjithshëm dhe referon vetëm se: “Lëvizja e produkteve të akcizës nën një regjim të pezullimit të detyrimeve fillon dhe mbaron në rastet e parashikuara në nenin 30 të këtij ligji.”
- Nuk jep përshkrim të drejtpërdrejtë apo të hollësishëm për kur fillon dhe përfundon lëvizja, por e delegon përmbajtjen në një nen tjetër (neni 30), duke i munguar qartësia dhe vetëqëndrueshmëria si dispozitë.

Përfundim

- Neni 19 i Direktivës 2020/262/BE është shumë më i detajuar dhe funksional, duke ofruar përshkrime të sakta për situata të ndryshme.
- Neni 33 i Ligjit shqiptar është më i shkurtër dhe i përgjithshëm, duke e bërë më pak të qartë dhe më të varur nga nene të tjera për interpretim.
- Me përafrimin e plotë me *acquis communautaire*, neni 33 do të përfitonte nga një riformulim që pasqyron ndarjet specifike të rastit si në nenin 19 të Direktivës.

V. PËRMBLEDHJE DHE PËRFUNDIME KRYESORE

Direktiva 2020/262 ka karakter kuadër, pra synon të krijojë një sistem të unifikuar për të gjitha vendet e BE-së mbi kategoritë bazë të mallrave të akcizës dhe mënyrën e taksimit. Ligji shqiptar Nr. 61/2012 është më i detajuar në përkufizimet operacionale dhe i përshtatur me realitetin shqiptar, përfshirë përkufizimet për operatorët, magazinat, autorizimet dhe instrumentet si pullat e akcizës. Ligji shqiptar përfshin produkte shitesë si “produktet e tjera”, të cilat nuk janë të listuara në mënyrë eksplicite në direktivë (p.sh. kafeja).

Të dy aktet janë në linjë për kategoritë bazë të mallrave të akcizës, por ligji shqiptar ka përmbajtje më të gjerë për zbatimin praktik.

Fushat Kyçe:

- **Lëvizja e Mallrave të Akcizës:**
 - Direktiva 2020/262: Përforcon sistemin e kontrollit të lëvizjes së mallrave të akcizës (EMCS - Excise Movement and Control System) duke përfshirë procedura të reja dhe duke përmirësuar shkëmbimin e informacionit elektronik midis autoriteteve doganore të shteteve anëtare. Fokusi është në lëvizjen nën pezullim të akcizës dhe pas lëshimit për konsum.
 - Ligji 61/2012: Para hyrjes në BE nevojiten procedura të njëjta për lëvizjen e mallrave të akcizës, veçanërisht në lidhje me sistemet elektronike të kontrollit dhe shkëmbimin e informacionit me autoritetet e tjera, në krahasim me standardet e përcaktuara në direktivë. Harmonizimi do të kërkojë përshtatjen e sistemit shqiptar me EMCS ose sisteme të ngjashme.
- **Statusi i Dërguesit dhe Marrësit të Certifikuar:**

- Direktiva 2020/262: Përcakton dhe saktëson qartë figurat e dërguesit të certifikuar dhe marrësit/pritësit të certifikuar, të cilët mund të lëvizin mallra akcize edhe kur akciza është paguar tashmë në shtetin anëtar të origjinës. Kjo lehtëson tregtinë ndërmjet bizneseve.
- Ligji 61/2012: Nuk i ka këto figura të përcaktuara. Ligji shqiptar do të duhet të reflektojë këto koncepte të reja.

- **Importi dhe Eksporti:**

Direktiva 2020/262: Përcakton rregulla të qarta për trajtimin e akcizës në rastin e importit dhe eksportit të mallrave të akcizës, duke lidhur procedurat e akcizës me ato doganore.

Ligji 61/2012: Ndërveprimi midis legjislacionit të akcizës dhe atij doganor mund të ketë dallime në procedurat specifike dhe në shkëmbimin e informacionit. Harmonizimi do të sigurojë një qasje më të integruar.

- **Magazinimi i Mallrave të Akcizës:**

Direktiva 2020/262: Rregullon kushtet për magazinat e akcizës dhe detyrimet e autorizuarve të magazinave.

Ligji 61/2012: Ka rregulla të ngjashme, por detajet në lidhje me autorizimet, kontrollin dhe përgjegjësitë mund të ndryshojnë.

- **Ngjarjet e Parregullta dhe Evazioni Fiskal:**

Direktiva 2020/262: Përcakton rregulla për trajtimin e ngjarjeve të parregullta gjatë lëvizjes së mallrave të akcizës dhe përcakton se ku bëhet e pagueshme akciza në raste të tilla. Synon të parandalojë dhe luftojë evazionin fiskal.

Ligji 61/2012: Ka dispozita për ngjarjet e parregullta, por ato ndryshojnë në detaje dhe në mekanizmat e bashkëpunimit me autoritetet e tjera.

VI. QASJA NDAJ DIREKTIVËS 2020/262

Direktiva e Këshillit 2008/118/KE është ndryshuar në mënyrë të konsiderueshme disa here dhe së fundmi është shfuqizuar duke bërë ndryshime të mëtejshme përmes Direktivës 2020/262. Në këtë kontekst duhet të ndryshojë edhe Ligji 61/2012 “Për Akcizat në R.SH” i ndryshuar.

Këto ndryshime nevojitet të harmonizohen me procesin e integritit të Shqipërisë në Bashkimin Europian. Pra në thelb, ndryshimet duhet të kenë në vëmendje edhe pjesën se, kur Shqipëria të jetë pjesë e BE, do të zbatojë direkt legjislacionin e BE të detyrueshëm për shtetet Anëtare dhe pjesa tjetër e ligjit mundet të adresojë çështje të zbatimit të brendshëm duke përafruar pjesët përkatëse të Direktivës në fjalë.

Referuar Rregullores së KËSHILLIT (BE) NR. 389/2012 Për Bashkëpunimin Administrativ në Fushën e Akcizës, është e nevojshme të rishikohet struktura e Administratës Doganore, duke krijuar një zyrë të re ndërlidhjeje për çështjet e akcizës.

Duhet patur në vëmendje që mallrat e akcizës mund t'u nënshtrohen taksave të tjera indirekte për qëllime specifike. Megjithatë, në raste të tilla dhe në mënyrë që të mos rrezikohet efekti i dobishëm i rregullave të zbatueshme nga BE që lidhen me taksat indirekte, Shqipëria duhet të respektojë disa elemente thelbësore të atyre rregullave.

Është e nevojshme të specifikohen mallrat e akcizës për të cilat zbatohet Ligji (Direktiva) dhe të referohet për këtë qëllim Direktiva e Këshillit 92/83/EEC, 92/84/EEC, 2003/96/EC dhe 2011/64/EU.

Është e nevojshme të kihet në vëmendje që të sigurohet zbatimi i formaliteteve kur mallrat e akcizës lëvizin midis territoreve që janë përcaktuar si pjesë e territorit doganor të BE, por që janë përjashtuar nga fushëveprimi i Direktivës 2020/262 dhe territoreve në të cilat zbatohet kjo Direktivë.

Përveç shkatërrimit total ose humbjes së pazëvendësueshme të mallrave, mund të ndodhin humbje të pjesshme për shkak të natyrës së mallrave. Përveç rrethanave të arsyetuara siç duhet, asnjë taksë nuk duhet të vendoset për ato humbje të pjesshme për aq sa ato nuk i kalojnë pragjet e përbashkëta të humbjeve të pjesshme të përcaktuara paraprakisht.

Në rast të tepricës së paqëllimshme të mallrave, të zbuluar gjatë një lëvizjeje në pezullim të detyrimit, Ligji duhet të specifikojë dhe të lejojë që mallrat e tepërta të futen në një magazinë fiskale, nën pezullimin e detyrimit.

Në mënyrë që të sigurohet trajtim i njëjtë i humbjeve të pjesshme, kompetenca për të miratuar akte në përputhje me Nenin 290 të Traktatit mbi Funksionimin e Bashkimit Evropian (TFEU) i është deleguar Komisionit në lidhje me përcaktimin e pragjeve të përbashkëta të humbjeve të pjesshme. Gjatë përcaktimit të këtyre pragjeve të humbjeve të pjesshme, Këshilli i Ministrave i R.SH, deri në anëtarësimin në B.E, duhet t'i referohet akteve të Komisionit duke marrë parasysh në veçanti aspektet që lidhen me karakteristikat fizike dhe kimike të mallrave (të tilla si natyra e mallrave të akcizës, veçanërisht produktet energjetike (paqëndrueshmëria), temperatura e ambientit gjatë lëvizjes, distanca e lëvizjes ose koha e konsumuar gjatë lëvizjes).

Rregullimet për mbledhjen dhe rimbursimin e detyrimit kanë një ndikim në funksionimin e duhur të tregut dhe për këtë arsye duhet të ndjekin kritere jo diskriminuese.

Në rast të një parregullsie gjatë lëvizjeve të mallrave të akcizës sipas një regjimi të pezullimit të detyrimit, akciza duhet të jetë e pagueshme në Zyrën (Shtetin Anëtar) ku është kryer parregullsia që çon në një hedhje për konsum ose, nëse nuk është e mundur të përcaktohet se ku është kryer parregullsia, ajo duhet të jetë e pagueshme në Zyrën (Shtetin Anëtar) ku është zbuluar parregullsia.

Kur mallrat e akcizës nuk mbërrijnë në destinacionin e tyre dhe nuk është zbuluar asnjë parregullsi, parregullsia konsiderohet se ka ndodhur në Zyrën (Shtetin Anëtar) e dërgimit.

Ligji duhet të qartësojë sipas Direktivës, rastet kur rimbursohet akciza e paguar për mallrat e akcizës të hedhura për konsum.

Rregullat dhe kushtet për dërgesat që janë të përjashtuara nga pagesa e akcizës duhet të jenë të harmonizuara.

Situatat në të cilat lejohen shitjet pa taksa për udhëtarët që largohen nga territori duhet të përcaktohen qartë me qëllim shmangien e evazionit dhe abuzimit.

Duhet të jetë e mundur që mallrat e akcizës, përpara hedhjes së tyre për konsum, të lëvizin brenda R.SH (BE) nën pezullimin e akcizës. Lëvizja e tillë duhet të lejohet nga një magazine e autorizuar në destinacione të ndryshme, në veçanti në një magazinë tjetër të autorizuar, por edhe në vende ekuivalente për sipas qëllimeve të Direktivës.

Lëvizja e mallrave të akcizës nën pezullimin e detyrimit duhet të lejohet gjithashtu nga vendi i tyre i importit në ato destinacione dhe në përputhje me rrethanat duhet të bëhet një dispozitë në lidhje me statusin e personit të lejuar të dërgojë, por jo të mbajë ose të ruajë, mallrat nga ai vend importi.

Në mënyrë që të sigurohet zbatimi i duhur i dispozitës në lidhje me përfundimin e lëvizjes së mallrave të akcizës nën pezullim, duhet të sqarohet se lëvizja përfundon kur marrësi është në gjendje të dijë me saktësi se çfarë sasie mallrash ka marrë në të vërtetë. Shkarkimi dhe hyrja në llogari mund të përdoren si dëshmi për përfundimin e lëvizjes.

Në mënyrë që të lejohet përdorimi i procedurës së transitit të jashtëm pas procedurës së eksportit, zyra doganore e daljes duhet të bëhet një destinacion i mundshëm i një lëvizjeje nën pezullimin e akcizës. Duhet të specifikohet momenti kur regjimi i pezullimit të detyrimit përfundon në atë rast. Duhet të specifikohet se Zyra eksportit duhet të plotësojë raportin e eksportit mbi bazën e konfirmimit të daljes që zyra doganore e daljes i dërgon zyrës doganore të eksportit në fillim të procedurës së transitit të jashtëm. Në mënyrë që të lejojë procedurën e transitit të jashtëm të marrë përsipër përgjegjësitë për mallrat e akcizës. Rrjedhimisht, mallrat shqiptare të akcizës duhet të lejohen gjithashtu të vendosen nën procedurën e transitit të jashtëm.

Disa Shtete Anëtare të BE tashmë heqin dorë nga garancia për lëvizjen e produkteve energjetike me anë të tubacioneve fikse pasi kjo lloj lëvizjeje paraqet një rrezik shumë të ulët fiskal. Në mënyrë që të harmonizohen kërkesat për sigurimin e një garancie në raste të tilla, është e përshtatshme të hiqet dorë nga kërkesa e garancisë për lëvizjet e produkteve energjetike me anë të tubacioneve fikse.

Në mënyrë që të sigurohet një përfundim i shpejtë i formaliteteve të nevojshme dhe të lehtësohet mbikëqyrja e lëvizjeve të mallrave të akcizës të zhvendosura nën pezullimin e akcizës, është e përshtatshme të vlerësohet përdorimi i sistemit të kompjuterizuar sipas Vendimit (BE) 2020/263 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit (12) për shkëmbimin e dokumenteve administrative

elektronike midis personave dhe autoriteteve kompetente të interesuara ("sistemi i kompjuterizuar").

Është e nevojshme që në Ligj të përcaktohet procedura me të cilën operatorët ekonomikë informojnë autoritetet kompetente të dërgimit dhe të destinacionit për dërgesat e mallrave të akcizës. Duhet t'i kushtohet vëmendje e duhur situatës së disa marrësve që nuk janë të lidhur me sistemin e kompjuterizuar, por që mund të marrin mallra të akcizës që lëvizin nën pezullimin e detyrimit.

Në mënyrë që të sigurohet funksionimi i duhur i rregullave në lidhje me lëvizjen nën pezullimin e akcizës, duhet të sqarohen kushtet për fillimin e lëvizjes, si dhe përfundimi dhe shkarkimi i përgjegjësi.

Në mënyrë që të përmirësohet mundësia e kryerjes së kontrolleve gjatë një lëvizjeje të mallrave të akcizës, personi që shoqëron mallrat e akcizës, ose kur nuk ka person shoqërues, transportuesi ose bartësi, duhet të jetë në gjendje t'u paraqesë autoriteteve kompetente kodin unik të referencës administrative, në çfarëdo forme, për t'u lejuar atyre të marrin të dhënat e detajuara të mallrave të akcizës.

Në mënyrë që të harmonizohen procedurat sipas Direktivës me ato të parashikuara në VKM 651/2017 (neni 707, korespondues i Nenit 335(4) të Rregullores Zbatuese të Komisionit (BE) 2015/2447) dhe në mënyrë që të thjeshtohet njohja e provave alternative të daljes, duhet të krijohet një listë minimale e provave standarde alternative të daljes, që vërtetojnë se mallrat janë nxjerrë jashtë territorit.

Para hyrjes në BE duhet të kihet në vëmendje se si mundet të parashikohet një regjim i posaçëm për lëvizjen e mallrave të akcizës nën pezullimin e detyrimit që zhvillohet tërësisht brenda territorit, ose mundësia e lidhjes së marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe me Shtete të tjera Anëtare për të lejuar thjeshtimin.

Nivelet e akcizës për produktet e duhanit dhe pijet alkoolike të aplikuara nga Shtetet qoftë edhe anëtare të BE, ndryshojnë për shkak të një numri faktorësh, të tilla si politika fiskale dhe e shëndetit publik dhe divergjencat e tilla në disa raste janë të konsiderueshme. Në këtë kontekst, duhen

parashikuar dhe parandaluar rreziqet, të cilat mundet të lehtësojnë mashtrimin, shmangien ose abuzimin, duke kërcënuar ose dëmtuar politikën publike ose mbrojtjen e shëndetit dhe jetës së njerëzve. Prandaj, duhen marrë masa të përshtatshme dhe proporcionale që të mundësojnë dhe përcaktojnë nëse mallrat e akcizës të transportuara nga një individ privat janë blerë nga ai individ privat për përdorim personal.

Për të shmangur investimet e panevojshme, sistemi i kompjuterizuar, i cili aktualisht përdoret për lëvizjen e mallrave të akcizës nën pezullimin e detyrimit, duhet të vlerësohet nëse do të duhet zgjerohet. Në mënyrë që të sigurohen kushte uniforme për plotësimin, paraqitjen dhe dorëzimin e dokumenteve të përdorura në kontekstin e lëvizjes së mallrave të akcizës të konsideruara si të dorëzuara për qëllime tregtare, duke përfshirë kur sistemi i kompjuterizuar nuk është i disponueshëm, duhen patur në vëmendje aktet zbatuese të Komisionit:

- Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1636 of 5 July 2022 supplementing Council Directive (EU) 2020/262 by establishing the structure and content of the documents exchanged in the context of movement of excise goods, and establishing a threshold for the losses due to the nature of the goods

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R1636&qid=1675868137077>

- Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1637 of 5 July 2022 laying down the rules for the application of Council Directive (EU) 2020/262 as regards the use of documents in the context of movement of excise goods under a duty suspension arrangement and of movement of excise goods after release for consumption, and establishing the form to be used for the exemption certificate

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R1637&qid=1675868165905>

Para hyrjes në BE duhet të patur në vëmendje e të parashikohet që, në mënyrë që të lehtësohet regjistrimi ekzistues i operatorëve ekonomikë që merren me regjimet e pezullimit të akcizës, t'i jepet një depozituesi të miratuar dhe një dërguesi të regjistruar mundësia që, pasi të ketë njoftuar

autoritetet kompetente të dërgimit, të veprojnë si një dërgues i certifikuar për mallrat e akcizës që lëshohen për konsum në territorin e një Shteti Anëtar dhe zhvendosen në territorin e një Shteti tjetër Anëtar me qëllim që të dorëzohen atje për qëllime tregtare. Në të njëjtën kohë, një depozitues i miratuar ose një pritës i regjistruar duhet të jetë në gjendje të veprojnë si një pritës i certifikuar për ato mallra akcize.

Duhet patur në vëmendje që, Shteteve Anëtare u lejohet të parashikojnë një regjim të posaçëm për lëvizjen e mallrave të akcizës që lëshohen për konsum në territorin e një Shteti Anëtar dhe zhvendosen në territorin e një Shteti tjetër Anëtar me qëllim që të dorëzohen atje për qëllime tregtare mbi bazën e marrëveshjeve dypalëshe ose shumëpalëshe me Shtete të tjera Anëtare për të lejuar thjeshtimin. Shtetet Anëtare që nuk janë palë në marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe nuk duhet të detyrohen të pranojnë marrëveshje të posaçme të bëra sipas një marrëveshjeje të tillë. Ndërkohë gjithashtu duhet patur në vëmendje se kur mallrat e akcizës blihen nga persona që nuk janë depozitues të miratuar ose pritës të regjistruar dhe që nuk kryejnë një veprimtari të pavarur ekonomike, dhe ato mallra dërgohen ose transportohen nga një dërgues që kryen një veprimtari të pavarur ekonomike ose që dërgon ose transporton mallrat në emrin e tij ose të saj, akciza duhet të paguhet në Shtetin Anëtar të destinacionit. Duhet të bëhet një dispozitë për një procedurë që duhet ndjekur nga dërguesi për pagesën e akcizës. Në mënyrë që të sigurohet pagesa në Shtetin Anëtar të destinacionit, dërguesi ose përfaqësuesi i tij tatimor duhet të regjistrojë identitetin e tij ose të saj dhe të garantojë pagesën e akcizës në zyrën kompetente të caktuar posaçërisht sipas kushteve të përcaktuara nga Shteti Anëtar i destinacionit. Në mënyrë që të lehtësohen ato rregullime, dërguesi duhet të jetë në gjendje të zgjedhë nëse do të përdorë një përfaqësues tatimor për të përmbushur kërkesat e regjistrimit dhe pagesës së garancisë. Nëse as dërguesi dhe as përfaqësuesi tatimor nuk i përmbushin këto kërkesa, marrësi duhet të jetë përgjegjës për të paguar akcizat në Shtetin Anëtar të destinacionit.

Duhet patur parasysh se zbatimi i kërkesave normale që lidhen me lëvizjen dhe monitorimin e mallrave të akcizës mund të vërë një barrë administrative disproporcionale mbi prodhuesit e vegjël të verës. Në lidhje me mallrat e akcizës të përdorura për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e urave ndërkufitare midis Shteteve duhet të lejohet miratimi i masave që devijojnë nga rregullat dhe procedurat normale që zbatohen për mallrat e akcizës që lëvizin nga territory i një Shteti në territorin e një Shteti tjetër, në mënyrë që të zvogëlohet barra administrative.

BIBLIOGRAFIA

- Ligjin nr. 61/2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar;
- Council Directive (EU) 2020/262 of 19 December 2019 laying down the general arrangements for excise duty, i ndryshuar;
- Council Regulation (EU) No 389/2012 of 2 May 2012 on administrative cooperation in the field of excise duties and repealing Regulation (EC) No 2073/2004, i ndryshuar;
- Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1636 of 5 July 2022 supplementing Council Directive (EU) 2020/262 by establishing the structure and content of the documents exchanged in the context of movement of excise goods, and establishing a threshold for the losses due to the nature of the goods, i ndryshuar;
- Commission Implementing Regulation (EU) 2022/1637 of 5 July 2022 laying down the rules for the application of Council Directive (EU) 2020/262 as regards the use of documents in the context of movement of excise goods under a duty suspension arrangement and of movement of excise goods after release for consumption, and establishing the form to be used for the exemption certificate, i ndryshuar.